

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

CBN-advies 2017/17 – Reverse factoring (update)

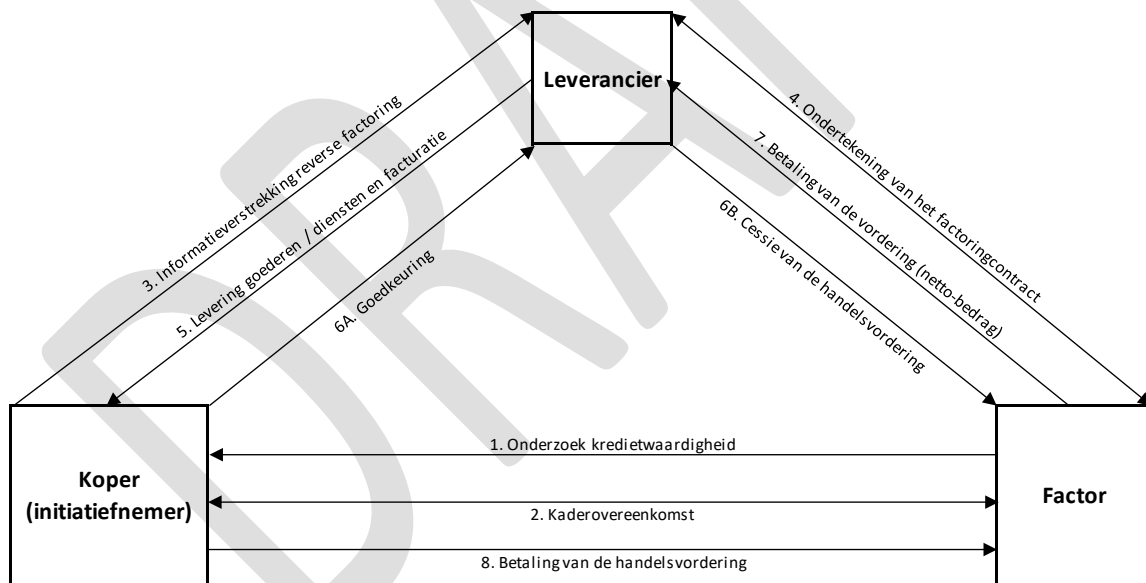
Advies van 13 september 2017¹, bijgewerkt op 4 juni 2025

I. Inleiding

1. Reverse factoring is een overeenkomst tussen een onderneming (i.e. de debiteur) en een gespecialiseerde financiële instelling (i.e. de factor) waarbij de leverancier zijn facturen overdraagt aan de factor en deze laatste zich er vervolgens toe verbindt de facturen onmiddellijk te betalen aan de leverancier in ruil voor een contante betalingskorting. De onderneming (debiteur) zal met andere woorden gevraagd worden om de factuur te accepteren op basis waarvan de financiële instelling van de koper (de factor) zal overgaan tot betaling ervan rekening houdende met een kortingspercentage. Na verloop van tijd zal de debiteur de factuur terugbetalen aan de factor.

2. In tegenstelling tot klassieke factoring wordt de transactie niet geïnitieerd door de leverancier van de goederen, doch wel door de debiteur. De debiteur dient een goede kredietwaardigheid te bezitten aangezien het risico van de financiering bij hem geconcentreerd is.

3. Schematisch kan dit als volgt voorgesteld worden:

II. Verwerking van reverse factoring

4. Het CBN-advies 2011/23 - *De boekhoudkundige verwerking van factoringovereenkomsten*² behandelt de relatie in een factoringovereenkomst tussen de leverancier en de factormaatschappij. Daar er binnen een reverse factoringprogramma tevens wordt gebruik gemaakt van een klassieke factoring (i.e. tussen de factor en de leverancier – stap 6B. Cessie van de handelsvordering) verwijst de Commissie voor de boekhoudkundige behandeling van deze overeenkomst naar haar eerder advies hieromtrent.

¹ Onderhavig advies is tot stand gekomen nadat een ontwerp van het advies op 15 juni 2017 ter consultatie werd gepubliceerd op de website van de CBN.

² CBN-advies 2011/23 - *De boekhoudkundige verwerking van factoringovereenkomsten*, 5 oktober 2011.

5. Voor wat betreft de debiteur (initiatiefnemer) zal de classificatie van de schuld als gevolg van het reverse factoring programma verschuiven van een leveranciersschuld naar een financiële schuld. Immers zal de cessie van de handelsvordering tot gevolg hebben dat de factor (financiële instelling) de rechtmatige schuldeiser wordt. De cessie van schuldvordering wordt geregeld door artikelen 5.174 tot 5.188 van het Burgerlijk Wetboek. De oorspronkelijke schuldvordering blijft derhalve bestaan, alleen de houder van de vordering wijzigt. Tussen de leverancier en de factor komt de overdracht tot stand *solo consensu*, d.w.z. door de loutere wilsovereenstemming tussen de overdrager (d.i. de leverancier) en de overnemer (d.i. de factor), zonder dat enige formaliteit dient nageleefd te worden (zie stap 6B in het schematisch overzicht). Binnen een klassieke factoringtransactie is er geen toestemming van de debiteur vereist voor de overdracht, doch in het geval van een reverse factoring zal deze weliswaar expliciet worden verstrekt daar laatstgenoemde de initiatiefnemer is. Als gevolg van de goedkeuring van de factuur (stap 6A in het schematisch overzicht) aanvaardt de koper de geleverde goederen / diensten en erkent hij tevens dat de onderliggende facturen het voorwerp zullen uitmaken van het reverse factoring programma (zie stap 2 en 3 in het schematisch overzicht).

6. Voor wat betreft de classificatie van de schuld is de Commissie van oordeel dat artikel 3:89, § 2, IX. van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: KB WV) haar toepassing kent voor de schulden op ten hoogste één jaar. Dit artikel verwijst immers naar artikel 3:89, § 2, VIII. KB WV voor de schulden op meer dan één jaar:

Onder de schulden ten aanzien van kredietinstellingen worden onder meer opgenomen de orderbriefjes (promessen) die door de vennootschap werden onderschreven op naam of aan de order van een kredietinstelling, alsmede de schulden aan kredietinstellingen uit hoofde van bankaccepten die door de vennootschap in omloop werden gebracht, ook al vinden zij hun oorsprong in de aankoop van goederen en diensten.

7. Dit heeft tot gevolg dat ten laatste op moment van de inventaris de openstaande schuld, dewelke het voorwerp uitmaakt van een reverse factoring, van een rekening 44 *Handelsschulden* naar rekening 439 *Financiële schulden – Overige leningen* moet worden gereclassificeerd.

8. Daarnaast wenst de Commissie er tevens op te wijzen dat het bestuursorgaan de toelichting omtrent de Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen met de nodige zorg dient te evalueren in het kader van een reverse factoring programma³.

³ Bijvoorbeeld voor wat de garantieverplichtingen van de leverancier of bijzondere waarborgen gegeven door de debiteur betreft.